9.6.2020

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Viite: HE 90/2020 vp

HALLITUKSEN ESITYS LAIKSI KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUDESTA ANNETUN LAIN MUUTOKSESTA

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa liittyen viitekohdassa mainittuun asiaan. Lausuntonaan ministeriö esittää seuraavaa:

Vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa valtiovarainministeriön pääluokkaan esitetään kuntien valtionosuuksiin yhteensä noin 1 miljardin euron lisäystä. Kuntien valtionosuuksiin tehtävistä muutoksista osa aiheutuu koronaviruksesta ja yksi on aiemmin päätettyjä muutos. Viitekohdassa mainitulla hallituksen esityksellä toteutetaan lisätalousarviossa päätetyt valtionosuuksien lisäykset. Seuraavassa kuvataan lyhyesti sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle kuuluvat esitykset.

Valtionosuuksiin lisätään 17,7 miljoonaa euroa vanhuspalvelulain muutoksesta johtuen (HE 4/2020 vp). Muutoksella toimeenpannaan hoivahenkilöstön 0,7 mitoitus tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon toimintayksiköissä. Lisäyksestä 5 miljoonaa euroa on siirtoa STM:n hankemomentilta 33.60.39.

Lapsia, nuoria ja perheitä tuetaan koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilanteen jälkihoidossa noin 320 miljoonan euron hyvinvointipaketilla. Tästä 112,3 miljoonaa euroa kohdentuu kuntien valtionosuuksiin. Rahoitus kohdennetaan lasten, nuorten ja perheiden arjessa selviytymistä vahvistavien sosiaalihuollon palvelujen lisäresursointiin sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin. On arvioitu, että näissä palveluissa koronapandemian johdosta palvelujen kysyntä kasvaa noin 10 %. Valtionosuuden lisäys jaetaan kunnille alle 18-vuotiaiden asukkaiden määrän mukaisesti. Hyvinvointipaketin muu rahoitus kohdentuu OKM:n ja TEM:n hallinnonaloille.

Ikäihmisten palveluihin kohdennetaan 60 miljoonaa euroa, joka jaetaan kunnille 65 vuotta täyttäneiden asukkaiden määrän mukaisesti. Lisäys on tarkoitettu koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan vaikutusten tasoittamiseksi ja sosiaalisten ongelmien torjumiseksi. Määrärahalla mm. järjestetään kotikuntoutuspalveluja kotihoidon asiakkaille, toimintakykyä tukevaa kulttuuri- ja harrastetoimintaa sekä hyvinvointia tukevia toimia ympärivuorokautisessa hoidossa.